

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł.
Zagranicą 5 zł.
Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 164 (7794)

Niedziela, dnia 20 Lipca 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL

GÓRNOŚLĄSKI I DĄBROWIECKI
z kopalni

Max	Marie
Hramsta	Böerj
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelsegen	Czeladź

po cenach kopalnianych na
weksle 1—1½—2 miesięczne.

Portland Cement

z pieców rotacyjnych

fabryki

„Rudniki“

po cenach fabrycznych

na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki

z „Emma” i „Wolfgang“

po cenach hutniczych

Wapno kieleckie, papa
dachowa i gwoździe
budowlanepo cenach fabrycznych na
weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT“

1143

na dogodnych warunkach poleca:

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel. 92

DO WINIAR I OPATÓWKA

będzie uruchomiony w niedzielę, 20 b. m. samochód pasażerski z postoju Główny Rynek przed Strażą Ogniową

AUTO-KOMUNIKACJA

Wychodzi od 6-tej rano co godzinę i z powrotem.

Cena do Opatówka 1 zł.

Cena do Winiar 75 gr.

Dr. Klinger

choroby weneryczne i skórne.

Leczenie sztucznym słońcem górskim

(lampą kwarcową)

i analizy krwi na syfilis.

Przyjmuje codziennie od 4—7,

w niedzielę i święta od 10—1.

1253.

Towarowa 3. i p.

DENTYSTA

Wolpe = Lampert

GŁÓWNY RYNEK № 17

dom Salamonowicza) przyjmuje od 10 rano
do 7-ej wiecz. 864

Refleksje gospodarcze.

Możnaby powiedzieć, że przesilenie do znużenia narzuca się całej opinii, gdyby rzecz tak dolegliwa, jak przesilenie miała władzę nudzenia. Niestety dręczy ono całe społeczeństwo i wstrząsa organizmem gospodarczym. Dlatego trudno odwrócić od tego natrętnego zjawiska uwagę.

Rząd zastosował jeden ze środków leczniczych, który oddawna był zalecany przez różne koła. Mamy na myśli nową ustawę przeciw lichwie. Ustawa ta oczywiście nie przypadła do smaku kredytodawcom, a wśród nich nawet bankom. I one uważają, że stopa 24 procentowa jest za skromna i niepozwalająca na prowadzenie interesów bankowych. Przewidują w tych sferach, że następcą się wielkie trudności, że trzeba będzie likwidować różne zobowiązania i że to dać wypadnie zlikwidować część banków. Ten fakt zresztą prędzej, czy później nie ominąłby takich instytucji bankowych, które spekulacyjnie wyrosły tylko na inflacji, a które nie posiadają kapitałów, żyć mogą tymczasem tylko z pośrednictwa lichwiarskiego. Nie będzie więc krzywdą dla ustroju gospodarczego, gdy zanikną te twory pozbawione racji bytu, a nawet szkodliwe.

Naogół oceniając ustawę przeciw lichwie, zdawałoby się, że nie może być dwóch zdań, iż stała się koniecznością. Tymczasem rozbudziła surową krytykę z dwóch naraz stron, kwalifikujących ją przeciwnych punktów widzenia. Sferzy kapitalistycznej dowodzą, że ograniczenie stopy procentowej będzie szkodliwe dla interesów handlu i przemysłu, bo zupełnie spłoszy kapitał i kredyt zostanie do reszty podcięty. Stopa procentowa bywa zawsze wyrazem zarówno stosunku podaży do popytu na kapitały, jak asekuracji ryzyka, które kredyt w danej chwili następcza. Owóż są to niewątpliwie ustalone w teorii pojęcia, niemniej jednak ani teoria, ani praktyka stawiając takie tezy, nie mogły się liczyć z normami procentowymi, wkraczającymi wprost w dziedzinę fantazji. Według utartych pojęć już stopa, przewyższająca 12 proc na rok uchodziła za lichwą i właściwie ta granica utrzymała się w wyrokowaniu sądów.

To też przeciw ustawie zwracają się również zarzuty sfer prawniczych, które uznają za błąd wskazanie granicy 24 proc. jako prawnie dozwolonego oprocentowania. Prawnicy dowodzą, że wykrocza to przeciw poczuciu moralności i sprawiedliwości, że granica, tak daleko posunięta, jest właśnie usankcjonowaniem lichwy, bo wszak bodaj od okresu średniowiecza nie pobierano podobnej prowizji.

Bez względu na to, jakie nastroje nowa ustawa wywołała, narazie sprawiła ten skutek, że istotnie operacje kredytowe jeszcze się zaciekliły i niemal zupełnie ustały. Nie jest to jednak objaw zastraszający.

Są to przemijające zjawiska. Zrazu kapitał się chowa, bo chce okazać swoją władzę, bo wywiera odwet na prawodawstwie. Lecz kapitał nie może długo zachowywać się ani bezczynnie ani demonstracyjnie. Będzie więc musiał szukać pomieszczenia na warunkach, w swoim przekonaniu, mniej korzystnych. Wprawdzie o czekiwano, że część wolnych kapitałów zwróci się teraz na zaniedbane pola akcji, lecz tu ryzyko jest jeszcze większe, niż w lokatach kredytowych.

Cóż się tyczy zarzutów prawniczych, to jest w nich dużo słuszności — znawcom ze stanowi ską teorii, ale właśnie prawnikom powinno być wiadomem, że „sumum jus est summa injuria” — że najwyższe prawo jest najwyższem bezprawiem.

Należy uwzględnić zawsze warunki wyjątkowe. Wśród takich okoliczności wszakże żyjemy. — 24 procent znacznie przekracza oprocentowanie w czasach normalnych. Ustawa jest jednak wydana na okres przesileniowy. Gdy powrócą prawidłowe stosunki, rychło ona wygaśnie i stopa procentowa będzie się kształtowała samorzutnie w granicach normalnych.

Przesilenie udziela się wszystkim dziedzinom życia społecznego a więc i sferze artystycznej. Teatry przechodzą ciężką próbę. Między innymi Teatr Polski w Warszawie, impreza p. Szyfmana, który miał, jeśli nie tłuste lata, to tłuste miesiące, popadł w chudą sytuację i trudno mu się z nią pogodzić. Jest to o tyle charakterystyczne, że teatr ten korzystał z osobliwych faworów prasy, a pod tym względem i publiczności. Napór wszakże ujemnych czynników ekonomicznych nie oszczędził i tej placówki.

I oto okazuje się, że kapitalistyczny sposób organizowania imprezy teatralnej ma swoje słabe strony. Poświęcony był w „Głosie Polskim” specjalny artykuł temu tematowi. Wpływ przesilenia na prywatne imprezy teatralne jest nową ilustracją wyrażonych tam poglądów. Sztukę podtrzymują wyteżenia poniekąd spekulacyjne. Gdy one zawiodą, sztuka upada. W okresach powodzeń obciąża się teatry nadmiernymi wydatkami na wygórowane gaże artystów i na zbytko wną wystawę. Kiedy pogarszają się warunki materialne, przedsiębiorca próbuje oszczędzać i redukować, lecz to właśnie następcza trudności. Struna była uprzednio nadto wyprężona, aby ją można bez szwanku odprężyć.

Są to właśnie antynomie, które muszą się przejawiać w kapitalistycznej eksploatacji imprez artystycznych. Kasowe względy rozstrzygają tu nie tylko o kierunkach sztuki, lecz o trwałości samych organizacji. Przedsiębiorca nie chce i nie może zresztą ponosić strat. Gdy więc po okresie zysków nastaje moment przesilenia, cała organizacja zostaje podważona.

St. A. KEMPNER.

TELEGRAMY.

W obronie Polski Anglja nie będzie prowadzić wojny.

LONDYN, 19. Sunday Times piszą: Mac Do nald nie chce przymierza wojskowego z Francją. Dlaczego jednak nie mamy wyrażać się dokładniej? Jesteśmy zdecydowani stanąć przy Francji na wypadek, gdyby Niemcy nie wykonaliby jakiegokolwiek punktu projektu Dawesa. Jesteśmy zdecydowani pośpieszyć z pomocą Francji, jeśli bez powodu z jej strony Niemcy napadną na nią. Z całą pewnością uczynimy wtedy to samo, co w roku 1914, jakkolwiek nie w ten sam sposób. Możemy więc otwarcie powiedzieć, że go nie zechcemy uczynić. Mianowicie, jeśli Niemcy zaatakują Polskę a Francja nie mając upoważnienia Ligi Narodów zaatakuje Niemcy, wówczas nie pośpieszymy, jej z pomocą wojskową ani wogóle nie mamy zamiaru prowadzić wojny. Żaden minister angielski nie odważyłby się dać podobne przyrzeczenie w tej sprawie. Lecz właśnie przez to, że wyraźnie mówi się, co się uczyni a czego nie uczyni, podnosi się wartość przyrzeczenia.

Dokoła rekonstrukcji gabinetu

WARSZAWA, 19. W związku z wystąpieniem posła Thugutta z klubu sejmowego Wyzwolenia wywołanem stanowiskiem klubu wobec jego osoby jako zaproszonego przez premiera Grabskiego do rządu, — pogłębia się rozłam w samym klubie Wyzwolenia. Jest ono, bowiem już od dłuższego czasu zespołem licznych drobnych grup poselskich, które nie we wszystkich sprawach zajmują jednaki stanowisko. Istnieje więc grupa radykalna, grupa umiarkowana, chłopska i inne. Po ustąpieniu posła Thugutta z klubu wogóle, a ze stanowiska prezesa klubu w szczególności, największy szans ma na prezesa pos. Poniałowski, dalej Woźnicki i Waleron, a także Dąbski. Według krążących wersji nieprzyjęcie przez posła Thugutta teki ministra spraw zagranicznych jest krokiem taktycznym. Po uspokojeniu się opinii teki w rezultacie przyjmie gdyż uważa że obecnie interes państwa powinien górować nad osobistymi czy partyjnymi animozjami. Do tego jeszcze odbywają się narady w poszczególnych klubach. Wiadomy jest już wynik narady Wyzwolenia. Klub ten wystosował do posła Thugutta list, w którym zaznacza, że pracę jego w klubie uważa za pożyteczną i konieczną, oraz prosi go o zrewidowanie swego stanowiska do klubu. Poseł Thugutt zastrzegł sobie czas do namysłu. W każdym razie prezesem klubu nie chce zostać.

Wzmocniona agitacja niezależnych socjalistów

WARSZAWA, 19. Niezależni socjaliści z dr. Drobnerem na czele podjęli ostatnio szczególną nie wzmocnioną pracę organizacyjną i agitacyjną. Mimo braku środków odbywają się liczne konferencje na których bywa dr. Drobner. Niedawno odbyła się taka konferencja w Łodzi, gdzie założono organizację niezależnych socjalistów i wybrano okręgowy komitet. W dniu 19 bm. ma się także konferencja odbyć w Częstochowie, a 20 bm. w Bydgoszczy. Niezależni socjaliści a raczej dr. Drobner występują szczególnie o stro przeciw PPS. kórą zdecydowanie piętnują.

Spadek po p. Zamoyskim

WARSZAWA, 19. Sprawa obsadzenia ministerstwa spraw zagranicznych będzie zdecydowana w ciągu dwóch najbliższych dni.

Jak dowiadujemy się z zupełnie wiarogodnego źródła, delegat do Ligi Narodów, pan Aleksander Skrzyński, nie przyjął proponowanej mu teki.

Pozostawienie na dłuższy czas tymczasowe go kierownictwa, które już od dzisiaj sprawuje p. Bertoni, premier uważa za niemożliwe.

Najpoważniejszym kandydatem do tejki w razie odmowy pana Skrzyńskiego, której oficjalnie rząd jeszcze nie posiada, jest nasz poseł w Berlinie p. Kazimierz Olszowski.

Prawdopodobnie na tej nominacji skończy się cały plan rekonstrukcji, oczywiście z tem zastrzeżeniem, że na jesieni zabawa zacznie się od początku.

Nowa fala dywersji bolszewickiej.

WARSZAWA, 19. Jak nas informują, ostatnimi dniami dokonane zostały nowe napady band dywersyjnych na powiat dubieński (Wołyń) i inne miejscowości. W powiecie dubieńskim banda taka powiesiła leśniczego i jego żonę. Przeciwko grasującym bandom zorganizowana została ekspedycja karna, złożona z kilkuset

osób. Jednak banda składająca się z 30 ludzi zdążyła częściowo umknąć do Rosji sowieckiej na 11 skradzionych koniach, częściowo zaś rozproszyła się. Wszyscy jednak umknęli w kierunku granicy sowieckiej. Stoi to widocznie w związku ze znalezionymi niedawno przez komisję polityczną przy aresztowaniach komunistów w Warszawie dokumentów, potwierdzających, że po ostatnim rozbięciu przez władze polityczne organizacji komunistycznej ta ostatnia zaczyna odżywać i dawać we znaki. W środkach, jak z powyższego wynika nie przebiega.

Uchwalenie ustawy o pełnomocnictwach.

WARSZAWA, 19. Na posiedzeniu sejmiku w trzecim czytaniu przyjęto ustawę o monopolu spirytusowym i w trzecim czytaniu ustawę o pełnomocnictwach. Po uwzględnieniu wszystkich poprawek drugiego i trzeciego czytania z pełnomocnictw nie pozostało prawie nic.

New-York zginie niebawem.

NEW YORK, 19. Profesor astronomji Godd w Filadelfji przepowiada, że w niedalekiej przyszłości New York będzie zniszczony przez trzęsienie ziemi jeszcze straszniejsze, niż ostatnie trzęsienie w Japonji.

Trzęsienie ziemi w Taszkencie.

MOSKWA, 19. W okolicach Taszkentu miało miejsce powtórne trzęsienie ziemi. Spowodowało ono poważne szkody w pow. andziańskim gdzie 20 domów uległo całkowitemu zburzeniu a wiele innych zostało uszkodzonych. 3 ludzi zostało zabitych.

Ogromna powódź w Chinach.

PARYŻ, 19. Agencja Fourniera donosi z Pekinu, że w dniach ostatnich spadły tam ogromne deszcze i nastąpiły oberwania się chmur połączone z huraganem. Rzeki i jeziora wystąpiły z brzegów, tysiące kilometrów kwadratowych znajduje się pod wodą. Zostały zalane również wszystkie przedmieścia Pekinu. Szkody są olbrzymie.

Oryginalna plaga.

PARYŻ, 19. Miasto Antwerpja nawiedzone zostało niezmiernie oryginalną plagą. Mianowicie na słupach, latarniach, lampach elektrycznych i oknach domów uwiesiły się tysiączne roje pszczoł, oblepiając je tak dokładnie, że we wszystkich mieszkaniach jest ciemno. Wszelkie próby wykurzenia pszczoł nie udają się, bo roje przenoszą się z miejsca na miejsce.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 19. Wczoraj dnia 17 bm. na rynku zbożowym podaż żyta była dostateczna. Ceny bez zmiany. Za przednie żyto suchefiwy sokiej wagi holenderskiej płacono od 11 zł. do 11.50 zł., za słabsze gatunki — 10 zł. za 1 kwin tal (100 kg.) loco stacja załadawcza. Tendencja dla pszenicy jest mocna, a to wskutek podniesienia ceny maki pszennej w Gdańsku (maka amerykańska), co wywołuje większe zapotrzebowanie na rynku wewnętrznym i tem samem mocniejszą tendencję. A więc: za wyborowy gatunek pszenicy krajowej żądają około 24 zł. za 1 kwin tal. Również owies i jęczmień — nieco mocniej. Tłumaczą to znacznie większymi zakupami dla browarów i dalekimi jeszcze nowymi zbiorami. Maka pszena w ślad za żytem — mocniej, maka żytnia bez zmiany.

Obchód 50-lecia Straży Ogniowej Ochotniczej w Koninie.

(koresp. własna)

W dniu 13 lipca rb. konińska Straż Ogniowa ochotnicza obchodziła jubileusz półwiekowej pracy, a jednocześnie odbył się zjazd straży powiatu konińskiego. Z tej okazji miasto przybrało szatę odświętną, ruch panował niezwykle.

Zjazd Straży był liczny, przybyło na jubileusz około 600 strażaków. Reprezentowane były następujące straże powiatu w większym składowisku: Rzgów (z orkiestrą), Gostawice, Goranin, Golina (z orkiestrą), Kramsk (z orkiestrą), Spławie (z orkiestrą), Spławsk (z orkiestrą), Słupca (Morysław, Rumin, Stare Miasto, Modła, Kawnice (z orkiestrą), Slesin (z orkiestrą), Konin (z orkiestrą), oprócz tego delegacje: z Kalisza, Koła (miejska i syndykacka), Warty, Turku, Rychwała, Milinowa, Kun i Związku Cłrz. Konin. Okazyjnie uczestniczyło 3 członków Po

znańskiego Twa Wiośl., którzy byli w drodze z Poznania do Kalisza, jednakże z powodu niskiego stanu wody musieli z początku Prosnę na wrócić.

Zbiórka wszystkich Straży odbyła się o godz. 9 rano w kinie „Polonia“, skąd o godz. 10 rano udano się na nabożeństwo do kościoła parafialnego. Po wysłuchaniu Mszy św. i świętego przemówienia miejscowego proboszcza, pochód strażacki udał się na cmentarz ewangelicki, gdzie na grobie założyciela i pierwszego na celnika Straży konińskiej sp. Augusta Jansa złożono wieniec, poczem pochód przemarszował do parku miejskiego.

Straże ustawiły się ze sztandarami i orkiestrami w czworobok pośrodku zaś zajęły miejsce miejscowe władze i delegacje.

W zastępstwie nieprzybyłego prelegenta, sprawozdanie z 50 lecia Straży odczytał delegat straży Kaliskiej, druh Zelcer, który wygłosił również okolicznościowe przemówienie i nawiązując do słów wydrukowanego w sprawozdaniu wiersza:

„Dziś nam sztandaru wróg nie zabierze,
„Niewoli nam nie narzuci,
„My dziś w swym kraju wolni żołnierze,
„Z oków i kajdan rozkuci.“

zakończył je okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i jej Prezydenta. Drużyny wydały gromki 3-krotny okrzyk „Niech żyje“, orkiestra zaś odegrała „Jeszcze Polska nie zginęła“.

Po tem przemówieniu Komendant miejscowej Straży druh Władysław Stasiński udekorował żelonem pamiątkowym jedyne przy życiu pozostałego jubilata strażaka Arona Kepińskiego, który momentem tym rozrzewnił się do łez. Jubilat ma lat 68 i pozostaje dotąd w czynnych szeregach Straży.

Na tem zakończono akt uroczysty, poczem nastąpiła przerwa obiadowa. Straże rozgościły się w parku, a delegacje i władze przyjmowane były śniadaniem w sali „Polonia“, gdzie wśród kilku toastów i milej pogawędki spędzono dwie godziny.

O godz. 3 udano się ponownie do parku, gdzie miały się odbyć ćwiczenia konkursowe. Upřednio Straże wyszeregowały się i o godz. 4 popoł. przybył do parku wydelegowany przez Gł. Zarząd zw. Florjańskiego dyrektor Kaliskiego oddziału P. D. U. Wz. p. Bukowski i dokonał przeglądu obecnych Straży. Do konkursu stanęło 11 straży. Ćwiczenia wykonywane były rzędowo i z narzędziami (sikawka, bosaki, drabina „Szczerbowski“) i wykazały wielką sprawność, zważywszy i to, że kilka Straży jest bardzo młodych. Sąd konkursowy z dyrektorem Bukowskim na czele odznaczył następujące Straże: 1 nagroda — Konin, 2 — Rychwał, 3 — Rzgów, 4 — Kawnice, 5 — Gostawice, 6 — Spławie.

Po ćwiczeniach dyrektor Bukowski wręczył Straży Konińskiej dyplom jubileuszowy, oraz po dziękował instruktorowi powiatowemu straży ogniowych p. Kaczmarowskiemu, którego praca pożyteczna na polu pożarnictwa okazała się w całej pełni. Drużyny młode wyglądały rzeczywiście dziarsko i z zamilowaniem służy i pracują w szeregach strażackich.

Nadmienić wypada, że Straż ze Rzgowa, przy była w liczbie 110 ludzi, świeżo umundurowana (40 krawców szyło mundury przez 5 dni), co dowodzi znacznej żywotności tej drużyny strażackiej.

Po ćwiczeniach odbyła się defilada, która wypadła znakomicie.

Na tem zakończono program jubileuszowy, poczem Straże zostały zwolnione. Niektóre wkrótce odjechały, a pozostałe bawiły się ochotczo i tańczyły przy dźwiękach orkiestr strażackich.

(Uroczystości sprzyjała przepiękna pogoda, uczestniczyło w zabawie tysiące mieszkańców Konina).

W końcu zaznaczyć wypada, że Straż Konińska pozostaje pod opieką dzielnych osób: prezesem jest p. Ludwik Ganowicz, (burmistrz) vice prezesem p. Ludwik Reymond, Komendantem — p. Wł. Stasiński, vice komendantem — p. Kazimierz Grętkiewicz. Członków czynnych Straży konińska liczy 145.

Sejmik powiatowy Koniński, dzięki jego przewodniczącemu, staroście Augustowskiemu, odnosi się również przychylnie do spraw strażackich, czego dowodem jest wyasygnowanie na potrzeby straży ogniowych w powiecie 10.000 zł. (Turek wyasygnował 800 zł.).

Straż Konińska wiele uciepiała w czasie okupacji niemieckiej. Zabrano dużo narzędzi, akta i dokumenty uległy zniszczeniu, zebrani nie wolno było urządzić, pod naciskiem władzy został oddany gmach strażacki pod elektrownię miejską, wspinacznia rozebrana. Miasto zobowiązało się zapłacić straży odszkodowanie w su

nie 6000 rb. takowe po dwóch latach, wprawdzie wypłaciło, ale wskutek nienormalnych warunków straż nie była w możności wybudować gmachu i obecnie pozostaje bez własnego budynku, na czym cierpi organizacja Straży.

Przypuszczać należy jednakże, że mieszkańcy Konina wejdą w położenie tej pożytecznej dla nich instytucji strażackiej i zbiorą pokaźny fundusz jubileuszowy, który umożliwi straży wybudowanie własnej siedziby. Z serca tego Straży konińskiej życzymy, jak również dalszej pracy pożytecznej w obronie mienia bliźniego i na pożytek Ojczyzny.

Cześć — Koninowi!

STRAZAK.

Prymicje księdza chińczyka w Koninie

Dnia 6 lipca rb. odbyły się w konińskim kościele parafjalnym prymicje ks. Józefa Kaing Ba wychowawca pana Jakóba Chiki, kasjera miejscowej powiatowej kasy komunalnej.

Uroczystość ta nadzwyczaj zainteresowała miejscową ludność, ponieważ ks. Kaing Ba jest Chińczykiem, a prymicje Chińczyka odbyły się w Polsce bodaj że pierwszy raz.

W czasie odprawiania Mszy św. przez ks. prymicjanta asystował mu jako archidjakon ks. dziekan Magott. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. prefekt Piwnicki. Po ukończeniu Mszy św. ks. Kaing Ba udzielił błogosławieństwa obecnym księżom, następnie swym opiekunom państwu Chikom, wreszcie wszystkim wiernym, rozdając obrazki z wizerunkami świętych.

Historja życia ks. Józefa Kaing Ba jest bardzo ciekawa i pełna przygód, gdyż będąc małym chłopcem został porwany w czasie wojny rosyjsko japońskiej przez żołnierzy rosyjskich, którzy go przywieźli do Mohylewa nad Dnieprem. Małego Chińczyka zabrał dla zabawy jeden z oficerów rosyjskich, który przewiózł go do Kamieńca Podolskiego i następnie odstąpił swemu znajomemu urzędnikowi rosyjskiemu. Mały Chińczyk tak w domu oficera jak i urzędnika był strasznie prześladowany i bity.

Zamieszkały wówczas w Kamieńcu Podolskim p. Jakób Chika dowiedział się o znęcaniu się nad biednym chłopcem, postarał się odebrać go z rąk prześladowców i ciemiężycieli i zajął się jego losem. Pan Chika na razie chciał zwrócić chłopca rodzicom, lecz po przeprowadzeniu korespondencji w drodze dyplomatycznej, do wiedział się, że rodzice jego zostali wymordowani przez rosyjan. Wtedy p. Chika zaczął kształcić swego pupila i zaopiekował się nim jak własnym synem, następnie przy pomocy miejscowego proboszcza, a obecnie biskupa ks. Piotra Mańkowskiego, oddał go do gimnazjum w Krakowie. Po ukończeniu gimnazjum ks. Kaing Ba bez niczyjej namowy, ani też jakiegokolwiek wpływu, sam obbrał sobie stan duchowny i wstąpił do seniorium duchownego ks. misjonarzy, gdzie otrzymał święcenie kapłańskie w czerwcu roku bieżącego.

Obecnie ks. misjonarz Kaing Ba wyjeżdża do Ameryki południowej w celach misyjnych, gdzie niezawodnie spotkają go nowe trudy i przygody ku chwale Boga, a zbawienia dusz.

KRONIKA

— TEATR LETNI.

Dziś jak codzień gościnne występy p. Maździarówny, która tak już oczarowała Kalisz, że dotychczasowe jej produkcje w teatrze letnim porywają widzów, iż owacjom i oklaskom nie ma końca, gdy dodać do tego eleganckie pieśniarki p. Basię Halmirską, p. Walewską wspaniałe monologi, nowozaangażowanego p. Wincentego Łoskotę, który interpretując warszawskiego „mótniczego” pobudza salę do bezustannego śmiechu, nadto pyszne lokalne kawały naszego ulubieńca p. „Lewcia” Michałowskiego. Kuplety tak milego Renarda, piosenki Wiśniewskiej i znakomite balety p. Faliszewskiej b. prymaballeryny teatru „Nowości”, która tańczy również solowy taniec hiszpański, oraz p. Morozowiczówny, ta ki wspaniały program iż szczyścić się może dyr. Szremski.

Toteż program ściaga tłumy publiczności. Początek o godz. 9 wiecz.

— ŁAZIENKI LETNIE.

Po długich dyskusjach w Radzie Miejskiej przystąpiono do budowy łazienek na Prośnie. Lec, o dziwo! Buduje się jakąś arkę przy Nowym Parku, która szpeci całą miejscowość. Wiemy, że Magistrat dbał ostatnio, aby w parkach utrzymać pewne perspektywy, tu zaś szopa lazienkowska zasłania widok na Prosnę, a przy-

tem wybudowano ją zbyt blisko. Dlaczego nie stawiają łazienek na miejscu dawnym, od legu tyńckiego za ogrodnikiem? Coprawda i na obecnym miejscu stały ongiś łazienki, ale usunięto je właśnie dla wyżej podanych powodów. Przypuszczamy, że łazienki obecne są prowizoryczne i na przyszły sezon będą przeniesione w tym bowiem miejscu stanowczo pozostać nie powinny.

— MAJOWKA STRAZACKA.

Uzupełniając naszą wczorajszą wzmiankę, komunikujemy, że wozy dla rodzin strażaków będą stały od godz. 8 rano na Nowym Rynku. Oprócz tego przez cały dzień kursować będzie omnibus samochodowy prywatny, za pewną opłatą.

Zabawa strażacka zapowiada się dobrze i wybiera się nań wielu mieszkańców.

W razie niepogody zabawa odbędzie się po południu na sali strażackiej dla młodszej generacji zabawa taneczna.

— ZE SZKOŁY RZEMIESLNICZEJ.

Dnia 13 lipca rb. odbyła się uroczystość zakończenia roku szkolnego i wystawa prac w szkole rzemiosł przy Stow. Rzem. Żyd. w Kaliszu.

Do licznych gości i absolwentów szkoły przemawiali Prezes rady nadzorczej p. P. Stift, dyrektor szkoły p. inż. Milstein i w imieniu Stow. Rzem. Żyd. p. L. Eljasz.

Ze sprawozdania widać, że wykształcenie we warsztatach wzorowych otrzymuje przeszło 70 uczniów.

Praca w warsztatach znacznie się rozwinęła co obecni mogli stwierdzić z wystawionych prac, które się ogólnie podobały, a z przemówień okazało się, że p. inż. Milstein, kier. szkoły nie szczędził trudu, aby szkołę postawić na wysokości zadania. Co się tyczy stanu finansowego szkoły to Prezes przedstawił ciężkie położenie w jakim się zawsze rada nadzorcza znajduje, gdyż 50 proc. budżetu które powinno pokrywać społeczeństwo właściwie pokrywa tylko Stow. Rzem. Żyd. w Kaliszu, które opodatkowało wszystkich swoich członków na ten cel. Swoje przemówienie p. Stift skończył apelem do przedstawicieli społeczeństwa o większą pomoc dla szkoły rzem. i do urzeczywistnienia budowy własnego budynku dla szkoły. Apel ten jest ze wszechmiar wskazywany, gdyż naprawdę społeczeństwo żydowskie nie jest należycie uświadomione co do losu szkoły rzemiosł w Kaliszu.

— PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Kaliskiej Straży ogniowej wyraża niniejszem szczerze podziękowanie WWpp. Rełchowi i Chmielnickiemu za łaskawe użyczenie delegacji strażackiej w dniu 13 bm. samochodu osobowego do Konina.

— BACZNOŚĆ KOLARZE!

T. S. „Proсна” podaje do ogólnej wiadomości, że we wtorek 22 bm. wyruszy wycieczka kolarska przez Konin, Inowrocław, Toruń, Grudziądz, Starogard i Kartuszy na Hel.

Zapisy do g. 12 w południe d. 21 b.m. przyjmuje vice kapitan druż. Wójcicki w Związku Bławatników w St. Rynku tel. Nr. 207.

— JEST RZECZĄ POWSZECHNIEDOWIEDZIONĄ, że większa część potraw mącznych jest dla dzieci, oraz chorych na żołądek za ciężko strawną. Można temu łatwo zapobiedz, do dając do potraw mącznych puddingów tortów etc. proszku do ciast Dr. Oetkera. Przez użycie tego proszku potrawy stają się łatwo strawnymi, stanowiąc jednocześnie, głównie dla dzieci, lepsze i zdrowsze pożywienie, aniżeli po trawy mięsne i inne. Proszki te wypróbowanej dobroci otrzymać można wraz z gratisowemi przepisami we wszystkich odnośnych sklepach.

— CZYJ PIES?

P. K. P. P. w Kaliszu ogłasza, że w Obozie Internowanych Nr. 10 w Kaliszu znajduje się pies (szpic) maści białej, znak czarny na czole od smoły, sierść długa, który się przybłąkał i jest do odebrania na odwachu P. P. przy wspomnianym obozie.

— ULGI DLA ROLNIKÓW.

Kby ułatwić rolnikom nabycie tak dziś koniecznych dla racjonalnego gospodarstwa nawozów potasowych. Rząd postanowił udzielać wolnych od opłat wywozowych zezwoleń na eksport jęczmienia i żyta tym organizacjom rolniczo handlowym, które przed dniem 15 września rb. przedstawią zaświadczenia Ski Akcyjnej Eksploatacji Soli Potasowych we Lwowie, że nabyły krajowe sole potasowe, ilość zboża zwolnionego od cła wywozowego odpowiadać będzie ilości nabytych soli potasowych.

Równą a może bardziej jeszcze w obecnym czasie braku gotówki cenną ulgą jest przyznanie taniego i długoterminowego kredytu odbiorcom Kaluskich i Stebnickich soli potasowych i kalinitu.

— WARSZAWA — PARYŻ PRZESZ KALISZ.

Dyrekcja kolei państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że poczynając od 23 lipca rb. ponownie uruchomione zostają pociągi pośpieszne Nr. Nr. 501, 502 przeznaczone dla komunikacji bezpośredniej Warszawa — Poznań — Zbąszyń — Berlin — Calais — Ostenda — Paris w składzie wagonów tylko kl. I i 2. Pociąg Nr. 502 przybędzie po raz pierwszy z Paryża do Warszawy na dworzec Główny dnia 23 lipca rb. o godz. 9,11 i tegoż dnia po raz pierwszy wyprawy zostaną z dworca Głównego w Warszawie poc. Nr. 501 o godz. 21,05.

W zależności od zmiany rozkładu jazdy poc. Nr. Nr. 501 — 502 zmienia się częściowo od tegoż terminu 23 lipca rozkład jazdy poc. osob. Nr. 517 Warszawa — Skalmierzyce — Leszno i poc. osob. Nr. 514 Poznań — Skalmierzyce — Warszawa, jak następuje: poc. Nr. 517 wyprawy będzie z dworca Głównego w Warszawie o godz. 21,50, a poc. Nr. 514 przybywać będzie na tenże dworzec w Warszawie o godz. 9,55.

— „PRZEGLĄD POLITYCZNY”.

Zeszyt 7 „Przeglądu Politycznego” porusza pierwszorzędne zagadnienia polskiej propagandy zagranicznej, wykazując jej braki, które na terenie międzynarodowym odbijają się bardzo niekorzystnie na interesach Polski. Autor artykułu prof. Stanisław Kętrzyński podnosi konieczność pociągnięcia do akcji propagandystycznej najwybitniejszych sił intelektualnych polskich, któreby uzasadnić i wykazać mogły dziejową rolę kulturalną Polski na Wschodzie.

Senator Stanisław Posner pisze „O ustąpieniu Aleksandra Milleranda ze stanowiska francuskiego prawa konstytucyjnego”.

W dziale ekonomicznym świetny znawca stosunków handlowych zagranicznych Rykten omawia nasze stosunki gospodarcze z Czechosłowacją; dr. Bielak analizuje uprawnienia Sejmu Śląskiego w sprawach skarbowych.

Zeszyt uzupełnia bogaty dział kroniki.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Kaliszu wciągnięto pod Nr. 17 „Liskowska Spółka Budowlana, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością” w Liskowie w dniu 15 lutego 1924 roku następujący wpis:

Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców „Gospodarz” z ograniczoną odpowiedzialnością w Liskowie, Spółdzielnię Budowlaną z ograniczoną odpowiedzialnością w Liskowie i Spółdzielnię Rolniczo handlową z ograniczoną odpowiedzialnością w Liskowie, połączone w jedną spółdzielnię „Rolniczo handlową z ograniczoną odpowiedzialnością” w Liskowie, gminy Strzałków, starostwa Kaliskiego.

Giełda Warszawska w Złotyoh.

New-Jork	5.18½
Londyn	22.67½
Paryż	0.26.80
Szwajcaria	0.97.40
8% pożycz. zł.	6.70
4% pożycz. prem.	0.58
Bony zł. S. II A.	0.85
Listy Tow. K. Ziem. 4½	21.60
Złoty	= 1.800.000 mk.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 19 lipca 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	746.7 m.m.
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	3 m/s
4) Stan nieba	Zachmurzone
5) Wilgot bezwzględna	10.0 m.m.
6) Wilgot względna	82%
7) Temp. powietrza	+14.5
8) Ilość opadów	3.1 m.m.
9) Najwyż. temp. (niedobry ubieg. dzień)	+24.5
10) Najniż. temp.	+11.2
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.74

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ul. Babinej № 3 ogłasza, że w dniu 31 lipca 1924 r. od godz. 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Wiejskiej Nr. 9 i Dobrzeckiej, w fabryce Ultramaryny, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: mebli i in. ruchomości, oraz farbki do prania i kaulinu do fabrykacji farbki, należących do Daniela Płockiego i in. ocenionych na 771 zł.

Kalisz, dnia 17 lipca 1924 r.

1359 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ul. Babinej Nr. 3 ogłasza, że w dniu 31 lipca 1924 r. od godz. 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Kanonickiej pod Nr. 5, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: mebli i in. ruchomości, należących do Henocha Jakubowicza i ocenionych na 103 złote.

Kalisz, dnia 17 lipca 1924 r.

1360 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babinej Nr. 3 ogłasza, że w dniu 31 lipca 1924 roku od godz. 10-ej z rana w Kaliszu przy ulicy Babinej pod Nr. 7, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: wyrobów żelaznych, cynkowych i in. należących do Lajzera Aronowicza i ocenionych na 435 zł.

Kalisz, dnia 17 lipca 1924 r.

1361 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babinej № 3 ogłasza, że w dniu 31 lipca 1924 roku od godz. 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Piaskowej Nr. 20, Kościuszki Nr. 30 i Majkowskiej Nr. 5, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: mebli, towarów hafciarskich i in. ruchomości należących do Szlamy, Noecha i Eljasza Silberbergów ocenionych na 456 zł.

Kalisz, dnia 17 lipca 1924 r.

1362 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Z korzyścią dla
KUPUJĄCYCH

A. PIWEK

Kalisz, ul. Babina № 21 telef. 131.

Zawiadamia łaskawych odbiorców iż z dniem 15 lipca na

SŁOJE DO KONSERW

REX. SYSTEMU REX.
CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

KUPIE

wóz roboczy, powózkę leką i szory na jednego konia.
Adres wskaże Goniec Narod. Ostrów (Pozn.)

KUPUJEMY

każdą ilość malin

i płacimy najwyższe ceny. Fabryka wódek i likierów „Ostrowit” w Ostrowie, zsoza Pleszewska. 1326

Z powodu oddania dzierżawy Dąbek, odbędzie się dnia 28 lipca t. r. 10-ta godzina rano,

LICYTACJA

inwentarza żywego i martwego w Wełnie stacja Parkowo w pow. obornickim. Sprzedane będą: Krzesło 40 silnych koni roboczych, około 20 żrebaków rozmaitego wieku, 100 macior kotnych, 60 jagniąt rocznych, 60 jagniąt pół rocznych. Kompletny garnitur z pasami do młocki, wozy, rozmaite pługi, dryle, żniwiarki, kosiarki, maszyny do siania sztucznych nawozów, maszyny do siania, śrótownik, młynki, półszorki na konie robocze, karetka, polowiec, pług parowy dwumaszynowy etc. Konie czekać będą na godz. 9 i 9,20 rano, na stacji Parkowo 1-1/2 km. do Wełny.

Zginał paszport

wydany przez magistrat m. Kalisza na imię Haja Łaja Grünberg. 1356

Zgineła książka wojskowa

wydana przez P.K.U. Kalisz na imię Wojciecha Laksynder rocznik 1895. 1357

Z powodu wyjazdu właściciela na miesiące letnie jest do wynajęcia obszerne

mieszkanie z 5 pokoi,

kuchnią i wszelkimi wygodami, parterowe w centrum miasta w pobliżu parku na dwa miesiące warunki dogodne. Oferty składać do redakcji „Gazety Kaliskiej” pod G. G. 1341

PIEKARNIA

i SKLEP FRONTOWY

z całkowitem urządzeniem do wynajęcia od zaraz. Wiad. Turecka 4. 1317

Warsztat Mechaniczny

Z powodu wyjazdu do sprzedania

w Kaliszu składający się z Tokarni pociągowej, 2 Bory maszyn. Sztancy stalowej najnowszego typu. Nożyc stalowych do cięcia blachy. Szwejs-Aparatu. Kuźni. Kowadeł. Szrubosłaków z wszystkim grubszym i drobniejszym naczyniem sprzedam tanio byle zaraz.

Adres: Kalisz, ul. Stawiszynska Nr. 4 m. 8. 1349

PRACE

mularskie i cieślijskie wykonuję pod własnym kierownictwem jako podmistrz, mam dzielnych rzemieślników (grupa poznańska) przyjmę takowe ryczałtowo od p.p. budowniczych także i właścicieli. Zgłoszenia

1266 J. Chałupka
Poznań, ul. Kosynierska 16-b

DO SPRZEDANIA!

Młyn motorowy automatyczny podług najnowszych wymagań, przemiała 220 mt. na dobę.

Motor 125 h. p. 9 złożów walcowych, 1 para kamieni 2 perłowce, całkowity kopczaj szłosowy.

Elektrownia: 3 dynamo maszyny, sieć na mieście. Warsztat mechaniczny: ryflarka, tokarka, kuźnia.

Wszystkie budynki murowane. Przy młynie dom mieszkalny z 10 wolnemi ubikacjami.

Położony przy mieście, 3 kilometry szosą do stacji kol. Do obejrzenia na miejscu. Adres: Młyn Chrześcijański w Błaskach Z. Kaliska. 1348

Należą do najlepszych

Hurtownia Piw

w Kaliszu, ulica Polna № 26

POLECA:

Piwa Krotoszyńskie, Specjał-Marcowe. Oryginalne piwo Grodzkie i porter. Wyłączne przedstawicielstwo na Kalisz i okolicę oraz przyjmuje zamówienia na prowincji

Z poważaniem
W. Wittich.

1251

Należą do najlepszych

Ma R a t y!!!

FABRYKA FORTEPIANÓW
Braci K. i A. Fibiger

Polna № 16

poleca pianina najnowszej konstrukcji, pierwszej jakości, klawiatury tylko z kością słoniową. 1365

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY
NAJPOCZTYNIEJSZE PISMO W WIELKIM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
GŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN, „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr 17